



► Begroting 2027.

VVD

De Amsterdamse VVD

Mail: fractie@vvdamsterdam.nl

Telefoon: 020-5523475



Inhoud.

Inhoudsopgave.

Voorwoord: Amsterdam verloedert. En dat is een keuze.	6
Onze belofte aan u.	8
Wonen: bouwen voor gezinnen, starters en studenten.	10
Veiligheid: baas op eigen straat.	12
Leefomgeving en afval: bijna driehonderd miljoen te besteden, en toch een vieze stad.	15
Ondernemerschap: weer naast de ondernemer staan.	17
Betaalbaarheid: de rekening gaat omlaag.	19
Waar het geld vandaan komt: een gemeente die levert.	21
Het stadhuis: kleiner aan de top, focus op de uitvoering.	23
Operatie Eenvoud: minder regels, minder ambtelijke uren.	26
Beleid en subsidies: de stofkam erdoor.	28
Bezittingen en schuld: de balans op orde.	30
Financiële paragraaf.	32
Ombuigingen en opbrengsten.	32
Uitgaven en kosten.	32
Resultaat.	34
Bestemming van het overschot.	34



Voorwoord.

Voorwoord: Amsterdam verloedert. En dat is een keuze.

Dit is onze tegenbegroting. Een begroting die alternatieve keuzes maakt op acht jaar links beleid. Het is de begroting van een stad die is verloedert en er zichtbaar slechter voor staat dan acht jaar geleden. Dat is ons niet overkomen, dat is het gevolg van keuzes die door PRO en D66 zijn gemaakt.

De VVD kijkt met optimisme naar onze stad. Amsterdam is een wereldstad waar gezinnen, starters, studenten en ondernemers, wonen, werken en leven in diverse buurten waar men trots op is. Precies daarom mogen wij geen genoeg nemen met een stad die verloedert. Dat betekent dat we onveilige openbare ruimten, vieze straten, een steeds hogere rekening voor inwoners en ondernemers en een stadhuis dat vooral met zichzelf bezig is niet accepteren.

Onze tegenbegroting laat zien dat het mogelijk is om de rekening voor Amsterdammers te verlagen en tegelijkertijd de verloedering tegen te gaan. In 2027 geven we de Amsterdammer € 80 miljoen terug via een lagere afvalstoffenheffing en OZB en draaien we verhogingen van parkeervergunningen en de bezoekersregeling terug. Een huurder bespaart hiermee circa € 98 per jaar en een woningeigenaar circa € 118, nog exclusief eventuele parkeerkosten. Waar het college de lasten in 2027 per saldo met € 84,5 miljoen verhoogt, brengen wij de woonlasten weer richting het niveau van 2023.

Daarnaast pakken we met de voorstellen in deze begroting de verloederde stad concreet aan. Zo maakt de VVD structureel meer middelen vrij in de aanpak tegen dakloosheid, waar bij ingezet wordt op de bestrijding van de overlast en het repatriëren van arbeidsmigranten die geen perspectief meer hebben in Amsterdam. We maken middelen vrij voor het vergroten van de handhavingscapaciteit en leiden meer BOA's op om gericht te handelen bij (gewelds)incidenten jegens vrouwen en de lhbtq+ gemeenschap. Met onze tegenbegroting investeren we flink in schonere straten. We maken structureel 40 miljoen vrij voor extra veegploegen, ophaaldiensten, veegtreintjes, ondergrondse containers, hufproof prullenbakken en extra vuilniswagens. Keuzes die het college vooralsnog heeft nagelaten.

Daarom presenteren wij een alternatief. Geen onrealistische wensenlijst, maar een gedekte begroting. We maken andere keuzes voor Amsterdam: minder bureaucratie en beleid, meer geld voor een schone, veilige en betaalbare stad. En dat alles zonder meer geld uit te geven dan dat er binnenkomt, of door de rekening van Amsterdammers te verhogen.

Handen uit de mouwen. Minder achter het bureau, meer de straat op. Minder vergaderen, meer doen. Minder beleid, meer uitvoering. Amsterdam verdient beter.

Daan Wijnants, fractievoorzitter.

Marianne Brackel, woordvoerder Financiën.



VVD

**Onze belofte
aan u.**

Onze belofte aan u.

In maart gingen Amsterdammers naar de stembus. Ons programma droeg de titel *Amsterdam verdient beter*. Dat was geen papieren belofte, maar de opdracht waar wij na de verkiezingen in april mee aan de slag zijn gegaan.

Tabel 1: Verkiezingsprogramma VVD Amsterdam 2026

Kernpunt uit het verkiezingsprogramma	Wat dat concreet betekent
Een gemeente die levert	Minder doen, en wat we doen, goed doen. Meldingen binnen 24 uur opgepakt, facturen binnen 30 dagen betaald, per wijk een aanspreekbare ambtenaar. Minder ambtenaren op kantoor, geen enkele minder in de uitvoering.
Amsterdam gewoon schoon	50 extra veegploegen, 300 nieuwe ondergrondse containers en prullenbakken, 10 extra vuilniswagens, treintjessysteem terug, sensoren op alle containers, hogere boetes en een grotere pak-kans.
Veilig over straat	500 extra permanente handhavers, van 6 naar 60 handhavers voor de veiligheid van vrouwen, cameramaximum eraf, harde aanpak van drugscriminaliteit en straatintimidatie.
Betaalbaar wonen in een bereikbare stad	Sneller bouwen van betaalbare koopwoningen, 40-40-20 los, erfpacht afkoopbaar op de voorwaarden van voor 6 januari 2020, geen symbolisch autoluw beleid, en de Sprong over het IJ eindelijk gefinancierd.
Bruisende en groeiende economie	Reclamebelasting eraf, leges naar het G40-gemiddelde, een aanspreekpunt per stadsdeel, het i-criterium ingevoerd, en een toeristenbelasting die niet verder omhooggaat.
Een financieel prudente gemeente	De woonlasten omlaag, de OZB geen sluitpost, en het overschot naar schuldaflossing in plaats van naar nieuwe plannen.



Wonen.

Wonen: bouwen voor gezinnen, starters en studenten.

Wat wij zien. Dit college haalde in geen enkel jaar de eigen doelstelling van 7.500 woningen; in 2025 startte de bouw van 6.053 woningen. Gezinnen, starters en studenten, die het liefst in Amsterdam willen blijven, moeten noodgedwongen vertrekken.

Wat het college doet. Het akkoord zet € 12 tot 16 miljoen per jaar in voor een Amsterdamse aanpak volkshuisvesting en houdt de bouwverhoudingen overeind. Meer regie op papier, niet meer sleutels in de handen van Amsterdammers.

Het alternatief vanuit de VVD.

- ▶ Wij laten de 40-40-20 ratio los. In wijken met meer dan 40 procent sociale huur bouwen wij alleen nog midden en koop.
- ▶ Wij maken voor iedereen erfpacht eeuwigdurend afkoopbaar onder de gunstige voorwaarden die golden tot 6 januari 2020.
- ▶ Wij versnellen procedures met standaardisering, digitalisering en AI bij gebiedsontwikkeling. Eveneens nemen we onnodige toetsmomenten weg, die procedures onnodig ophouden.
- ▶ Amsterdam moet een stad blijven waar jong en oud een plek kunnen vinden. Daarom kiest de VVD voor een stevige impuls in studentenhuysvesting richting 2030: we trekken € 2 miljoen extra uit voor studentenhuysvesting.
- ▶ Met een Optopfonds maken we het voor VvE's mogelijk om extra woonlagen toe te voegen zonder groen op te offeren. Ook zetten we in op hospitaverhuur en woning-splitsing.

Tabel 2: Wonen (x € 1 miljoen)

Wonen: wat de VVD hiervoor vrijmaakt	2027	2028	2029	2030
Versnellen procedures woningbouw	2	1,5	1	0,5
Erfpacht: eeuwigdurend afkopen op de voorwaarden tot 6 jan '20	10	10	10	10
Impuls studentenhuysvesting	2	2	2	2
Optopfonds en VvE-loket dat doorpakt	2	2	2	2
Subtotaal Wonen	16	15,5	15	14,5

The background image shows a city street scene. On the left, there is a large, light-colored stone monument with several statues. One statue at the top is standing and holding something up. Below it, there are two more statues, one of which is reclining. A white police van with red and blue diagonal stripes is parked in front of the monument. The van has the word 'POLITIE' and the license plate 'H-617-ZZ' on its side. In the foreground, a person is riding a bicycle. The entire image is overlaid with a blue tint and a large orange diagonal shape that starts from the top left and curves towards the bottom right.

VVD

Veiligheid.

Veiligheid: baas op eigen straat.

Wat wij zien. De operationele inzet bij handhaving en toezicht staat op 799 fte voor een stad van bijna 950.000 inwoners. Dit is onvoldoende. Daarnaast bedraagt het ziekteverzuim bij Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (THOR) 13,8 procent: op elke zeven handhavers zit er structureel een thuis. En de gemeente leidt 70 nieuwe BOA's per jaar op. Met dat tempo duurt 200 extra handhavers minstens drie jaar.

Wat het college doet. In het veiligheidsprogramma van de gemeentelijke begroting staat over de veiligheid van vrouwen dat het stadsbestuur hier aandacht voor blijft houden. Zo is het college sinds maart 2026 aangesloten bij de landelijke pilot tegen straatintimidatie, waarin zes van de 799 BOA's opgeleid zijn om in het kader van vrouwenoffensief gericht op te kunnen treden bij (gewelds)incidenten. Eveneens zien we dat het vrouwenoffensief niet onder de veiligheidsportefeuille valt, maar ingedeeld staat bij antidiscriminatie en emancipatie. Het geld voor vrouwen gaat dus naar beleid, niet naar de veiligheid op straat. Dat is voor de VVD de verkeerde volgorde. Veiligheid is geen emancipatiethema, het is een kerntaak.

Het alternatief vanuit de VVD.

- ▶ 200 extra permanente handhavers, gefaseerd en begroot op ongeveer € 100.000 per fte inclusief werkgeverslasten, opleiding en uitrusting.
- ▶ Wij verhogen de opleidingscapaciteit van 70 naar 175 BOA's per jaar. Zonder opleidingsplaatsen is een ambitie voor meer handhavers niets meer waard dan papier.
- ▶ Wij maken de aanpak van seksuele straatintimidatie permanent en gaan van 6 naar 30 gespecialiseerde handhavers. Plus uitbreiding van Roze in Blauw en camera's op hotspots.
- ▶ Het strenge beleid voor plaatsing van camera's wordt versoepeld en camera's blijven hangen als de overlast daalt.
- ▶ Een meldpunt ondermijning dat anonieme melders écht beschermt, en een ouder-aanpak met voorlichting op scholen.
- ▶ Veiligheid begint in je eigen omgeving. De VVD zet extra in op gesprekken met ouders en voorlichtingen op scholen. Met deze gesprekken en voorlichtingen zetten we verder in op preventie.
- ▶ Het college trekt incidenteel €8,5 miljoen uit voor de aanpak van dakloosheid. Wij willen deze aanpak verder intensiveren. Met de extra inzet pakken we dakloosheid én de daarmee samenhangende overlast steviger aan, met bijzondere aandacht voor het tegengaan van openbaar harddruggebruik.
- ▶ Repatriëring wordt nadrukkelijker een onderdeel van de aanpak van dakloosheid van arbeidsmigranten. Als mensen geen perspectief in Amsterdam hebben, helpen wij ze elders een plek te vinden.

Zie tabel op de volgende pagina.

Tabel 3: Veiligheid (x € 1 miljoen)

Veiligheid: wat de VVD hiervoor vrijmaakt	2027	2028	2029	2030
200 extra handhavers per 2030, inclusief opleidingskosten	5,45	10,45	15,45	20,45
Taskforce veiligheid van vrouwen en LHBTIQ+: van 6 naar 30 gespecialiseerde handhavers	1	2	3	3
Cameratoezicht uitbreiden	2,5	2,5	2,5	2,5
Meldpunt ondermijning	2	2	2	2
Ouderaanpak en voorlichting op scholen	1	1,5	2	2
Intensivering aanpak dak- en thuislozen	1	2	3	4
Repatriëring als onderdeel aanpak dakloosheid	5	5	5	5
Subtotaal Veiligheid	17,95	25,45	32,95	38,95

The VVD logo is displayed in white with an orange outline. The 'V's are stylized with orange checkered patterns on their right sides. The 'D' is a solid white circle with an orange outline.

VVD

A white street sweeper truck is shown from a front-three-quarter view. It has a large windshield, side mirrors, and a large rotating brush at the front. The truck is parked on a cobblestone street. The background is a blue sky with some clouds. The truck's body is white with some blue and orange accents. There are some signs on the truck, including a 'VSS SERVICE SUPPORT' sign on the windshield and a 'D' logo on the side. The truck is partially obscured by a large orange diagonal shape that runs from the top left to the bottom right of the image.

Leefomgeving
en afval.

Leefomgeving en afval: bijna driehonderd miljoen te besteden, en toch een vieze stad.

Wat wij zien. In 2027 begroot het college € 144,4 miljoen voor straatreiniging en € 143,9 miljoen voor het inzamelen van afval. De afvalstoffenheffing brengt € 198,1 miljoen op bij 462.000 huishoudens. Dit dekt 86,3 procent van de kosten die volgens het BBV aan de heffing mogen worden toegerekend. Het verschil van ongeveer € 30 miljoen komt uit de algemene middelen.

Wat het college doet. Voor een schonere stad is in het akkoord €11 miljoen per jaar afgesproken. Maar in 2027 komt daar feitelijk maar €1 miljoen extra bij. €10 miljoen wordt namelijk uit de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing gehaald. Tegelijkertijd wordt op dit programma €1 miljoen bezuinigd door de personeelsreductie. Ter vergelijking: het college berekende op onze eigen vraag bij het Jaarverslag dat het ophogen van het schoonniveau van sober (wat het nu is) naar verzorgd in alle 110 wijken structureel circa € 60 miljoen per jaar kost. Het college kiest er doelbewust voor om het schoon niveau van de stad te beperken tot 'sober'.

Het alternatief vanuit de VVD.

- ▶ Wij investeren € 52,2 miljoen in 2027 in dit thema, waarvan 47,2 miljoen rechtstreeks in de uitvoering: extra veegploegen en ophaaldiensten, en het treintjessysteem terug met vaste wijkteams van vegers, ophaaldienst en schoonspuiters.
- ▶ 300 nieuwe ondergrondse containers, hufterproof prullenbakken en 10 extra vuilniswagens.
- ▶ Alle circa 14.000 ondergrondse containers krijgen een vulgraadsensor, zodat de inzameldienst rijdt op basis van wat er werkelijk in zit in plaats van op een vast schema.
- ▶ Een handhavingsteam specifiek voor afval, camera's op de hotspots en hogere boetes. Statiegeldjagers die bakken openbreken krijgen een boete van minimaal € 250.
- ▶ Wij onderzoeken marktwerking bij de afvalinzameling. Wie als gemeente de kerntaak niet zelf op orde krijgt, kan het beter uitbesteden.
- ▶ Voor beter onderhoud van de openbare ruimte maken we elk jaar meer middelen vrij dat rechtstreeks wordt ingezet om de openbare ruimte te onderhouden en te verbeteren. Geen nieuwe plannen of dure trajecten, maar zichtbaar resultaat in de straat.
- ▶ Een fietsstimuleringsplan voor kinderen, zodat meer Amsterdamse kinderen leren fietsen en veilig naar school kunnen. Kosten: € 1 miljoen per jaar.

Tabel 4: Leefomgeving en afval (x € 1 miljoen)

Leefomgeving en afval: wat de VVD hiervoor vrijmaakt	2027	2028	2029	2030
Extra veegploegen en ophaaldiensten, treintjessysteem terug	20	20	20	20
Ondergrondse containers, hufterproof prullenbakken en 10 extra vuilniswagens	20	20	20	20
Handhavingsteam afval en camera's op afvalhotspots	3	3	3	3
Alle ondergrondse containers voorzien van een sensor + licentiekosten	3,2	0,73	0,73	0,73
Verbetering openbare ruimte in de wijken	5	15	25	35
Fietsstimuleringsplan kinderen	1	1	1	1
Subtotaal Leefomgeving en afval	52,2	59,73	69,73	79,73

VVD



**Ondernemer-
schap.**

Ondernemerschap: weer naast de ondernemer staan.

Wat wij zien. De leges brengen in 2027 naar verwachting €111,7 miljoen met een gemiddelde kostendekkendheid van 89 procent. Dit terwijl de Kadernota tegelijk teruglopende legesinkomsten van € 13,9 miljoen meldde. De reclamebelasting kost ondernemers € 6,1 miljoen. En bovenop een btw die van 9 naar 21 procent gaat, zet dit college de toeristenbelasting naar 16 procent.

Wat het college doet. Er komt een Fonds binnenstad van € 5 tot 10 miljoen en € 7 tot 12 miljoen voor economie. Tegelijk gaat er een vergunningplicht binnenstad bij van € 1,8 miljoen per jaar. Meer geld en meer regels, in hetzelfde akkoord.

Het alternatief vanuit de VVD.

- ▶ Wij schrappen de reclamebelasting volledig.
- ▶ Wij maximeren de leges op het G40-gemiddelde. Amsterdam mag niet de duurste zijn om in te bouwen.
- ▶ Een herkenbaar aanspreekpunt per stadsdeel voor het mkb, een Bedrijvenambassadeur voor bedrijven met een omzet boven € 100 miljoen, en facturen binnen 30 dagen betaald.
- ▶ Wij voeren het i-criterium in en trekken daar ook geld voor uit. Massatoerisme pak je aan met handhaving aan de deur van de coffeeshop, niet met een belasting die de goede bezoeker wegjaagt.
- ▶ Wij draaien de verhoging van de toeristenbelasting terug naar 12,5 procent. Dat kost structureel € 75 miljoen. Wij dekken dat volledig.
- ▶ Eveneens draaien we de halvering van de riviercruises terug. Gegeven dat dit de stad geld oplevert, staan de effecten hiervan opgenomen in de ombuigingen.

Tabel 5: Ondernemerschap (x € 1 miljoen)

Ondernemerschap: wat de VVD hiervoor vrijmaakt	2027	2028	2029	2030
Schrappen reclamebelasting	6,1	6,3	6,5	6,8
Leges maximeren op het G40-gemiddelde	8	8	8	8
Aanspreekpunt mkb per stadsdeel en Bedrijvenambassadeur	3	3	3	3
Amsterdamse ondernemersprijs	0,5	0,5	0,5	0,5
Invoeringskosten i-criterium	-	2	2	-
Terugdraaien verhoging toeristenbelasting van 16% naar 12,5%	75	75	75	75
Subtotaal Ondernemerschap	92,6	94,8	95	93,3



VVD

Betaalbaarheid.

Betaalbaarheid: de rekening gaat omlaag.

Wat wij zien. De gemiddelde woonlasten van een meerpersoonshuishouden stegen van € 837 in 2022 naar € 1.063 in 2026. De belastinginkomsten dekken inmiddels ongeveer 20 procent van de structurele lasten, en het college noemt dat in de eigen risicoparagraaf een risico. Dat is de kern: de stad is van lastenverhoging afhankelijk geworden.

Wat het college doet. Voor € 84,5 miljoen in 2027, oplopend naar € 119 miljoen in 2030, aan lastenverhogingen. Ook is in de Kadernota al vastgesteld dat de parkeerinkomsten juist dalen door vraaguitval, oplopend tot € 16,4 miljoen in 2030, en dat niet is onderzocht of de hoge tarieven daar de oorzaak van zijn.

Het alternatief vanuit de VVD.

- ▶ Wij draaien de verhoging van de parkeervergunningen en de verlaging van de korting op de bezoekersregeling terug. De mantelzorger en de loodgieter zijn geen melkkoe.
- ▶ Een eerlijke rekening, waarbij de afvalstoffenheffing effectief met 20% omlaag gaat. 10% door een harde verlaging, 10% door een andere systematiek. De kwijtschelding voor Amsterdammers in minima blijft volledig overeind, maar wordt bekostigd uit de armoedemiddelen, in plaats van uit de heffing van de buurman.
- ▶ We verlagen de OZB voor woningeigenaren met 5 procent.

Tabel 6: Betaalbaarheid (x € 1 miljoen)

Betaalbaarheid: wat de VVD hiervoor vrijmaakt	2027	2028	2029	2030
Terugdraaien verhoging parkeervergunningen	20	20	26	26
Terugdraaien verlaging korting bezoekersregeling	4,5	9	13,5	18
Verlaging afvalstoffenheffing met 10%, harde verlaging	20	20	20	20
Kwijtschelding afvalstoffenheffing gedekt uit armoedemiddelen	20,5	20,5	20,5	20,5
Verlaging OZB met 5% voor woningeigenaren	15	15	15	15
Subtotaal Betaalbaarheid	80	84,5	95	99,5



VVD



Een gemeente
die levert.

Waar het geld vandaan komt: een gemeente die levert.

Een alternatieve begroting valt of staat bij de dekking. Wie meer handhavers, meer veegploegen en een lagere rekening belooft, moet kunnen uitleggen waar dat geld vandaan komt. Wij halen het geld voornamelijk op drie plekken op: in het stadhuis, in het beleid en op de balans. Niet in de uitvoering, en niet in de zorg.

Dat is geen boekhoudkundige keuze maar een politieke. De afgelopen jaren groeide precies dat deel van de gemeente dat de Amsterdammer nooit ziet, terwijl het deel dat hij elke dag wel ziet achterbleef. De apparaatskosten stegen per inwoner en toch staan de containers vol. Wij draaien die verhouding om: meer uitvoering, minder beleid.

Elke ombuiging in deze tegenbegroting moet daarom door drie toetsen komen.

- ▶ Raakt het de uitvoering? Dan doen wij het niet. Geen handhaver, geen reiniger, geen baliemedewerker minder. Het mes gaat in het beleid.
- ▶ Is het controleerbaar? Wij boeken alleen bedragen die wij kunnen herleiden tot de stukken van het college zelf: de BBV-indicatoren, bijlage 6.12, het subsidieoverzicht en de taakveldenraming.
- ▶ Is het een kerntaak? Een schone straat, een veilige buurt en een woning zijn dat. Een burgerberaad, een voedselstrategie en een gemeentelijk buitenlandbeleid zijn dat niet.

Onze investeringen zijn geen wensen. Ze zijn gedekt. En de grootste dekking zit waar de grootste groei zat: in de eigen organisatie.



VVD

**Kleiner aan de
top, focus op
de uitvoering.**

Het stadhuis: kleiner aan de top, focus op de uitvoering.

Wat wij zien. Het college belooft 2.500 ambtenaren minder, maar in haar eigen begroting is daar nog niets van terug te zien: de personeelsreductie is nog niet in de apparaatskosten verwerkt. Op onze technische vragen erkent het college dat in de Begroting 2027 een directieonderdeel dubbel is meegeteld en dat de formatie-indicator de komende jaren op 19,0 per duizend inwoners blijft. De apparaatskosten per inwoner komen uit op € 2.223 (na definitie wijziging), terwijl het college vorig jaar voor 2027 nog € 2.093 raamde. Dat is € 130 per inwoner meer dan een jaar geleden geraamd. Bij bijna 950.000 inwoners loopt dit op tot boven de 100 miljoen. Daarbij: het ziekteverzuim staat voor 2026 op 9,1 procent (2025: 9,7 procent), de externe inhuur staat al jaren op 15 procent van de loonsom tegen een eigen norm van 10 procent.

Wat het college doet. Elke directie moet 4 procent bezuinigen op functies in schaal 9 en lager en 18 procent op functies in schaal 10 en hoger. Tegelijk schrapt het college de eerste geplande tranche van 625 fte per 1 januari 2027 nog voordat die is begonnen. Daardoor schuift € 31,6 miljoen aan besparingen door naar 2029. Die korting van 4 procent raakt ook handhavers, reinigers en baliemedewerkers.

Het alternatief vanuit de VVD.

- ▶ Nul procent in de uitvoering, 30 procent in schaal 10 en hoger. Daar zat de groei van de afgelopen jaren, dus daar hoort de krimp. Dit is de kern van ons verhaal: wij snijden waar het stadhuis dik is geworden, niet waar de stad het merkt.
- ▶ Tempo naar voren. Wij halen de € 31,6 miljoen die het college naar 2029 doorschoof terug naar 2027. Het klinkt sociaal om het langzaam te doen, maar het is minstens zo sociaal om snel klare wijn te schenken: dan weten mensen waar ze aan toe zijn en kunnen zij omscholing of een baan buiten de gemeente benutten. Temporiseren is vaak uitstel van executie.
- ▶ Hetzelfde aantal, eerder en slimmer. Wij verhogen de 2.500 fte niet. Wij versnellen het tempo en verleggen de bezuiniging naar schaal 10 en hoger. Het college heeft zelf gezegd dat 625 fte per 1 januari 2027 te snel was; wij zeggen dat het moet kunnen als je het bij de beleidskant weghaalt in plaats van bij de balie, of bij directies die zich bezighouden met het bouwen van woningen, wegen en andere kerntaken.
- ▶ Eerlijk over de omvang. Het college noemt 2.500 fte bruto en zegt zelf dat de reductie netto mogelijk geen krimp van 2.500 fte oplevert. Dat is geen reductie maar een intentie. Wij sturen wel op het nettoresultaat: 2.500 fte minder in de boeken. Dat betekent niet alleen krimpen, het is ook een nieuwe cultuur met instroom van buiten en andere expertises.
- ▶ Een formatiestop tot de reductie zichtbaar is in de cijfers. Wij bevriezen de formatie op 19,0. De formatiestop moet voorkomen dat er nieuwe plekken bijkomen terwijl de organisatieverandering bestaande plekken schrapt.
- ▶ In 2025 viel de externe inhuur € 187 miljoen hoger uit dan begroot. Wij brengen de externe inhuur naar de eigen gemeentelijke norm van 10 procent, in vier stappen. Hierbij ontzien we expliciet de ambtelijke afdelingen die zich bezighouden met woningbouw, zoals de grondexploitaties en het Ingenieursbureau.
- ▶ Het verzuim naar het sectorgemiddelde van 7,1%. 13,8 procent verzuim bij THOR betekent dat op elke zeven handhavers er structureel een thuis zit. Dat is geen bedrijfsvoeringsdetail, dat is verloren dienstverlening.

Zie tabellen op de volgende pagina.

Tabel 7: Het stadhuis (x € 1 miljoen)

Het stadhuis	2027	2028	2029	2030
Versnellen Organisatieverandering 2030	45	60	75	90
Afbouwen externe inhuur	20	25	30	30
Verzuimaanpak naar sectorgemiddelde (van 9,1% naar 7,1%)	10	20	30	30
Subtotaal	75	105	135	150

Tabel 8: Hoe de opbrengst van de organisatieverandering is opgebouwd (x € 1 miljoen)

Wat wij anders doen dan het college	2027	2028	2029	2030	Aantal fte
Tempo: Wij draaien de vertraging terug en houden vast aan het oorspronkelijke ritme.	31,6	20	10	0	Geen extra fte
Samenstelling: Geen taakstelling in schaal 9 en lager, de reductie komt uit schaal 10 en hoger. Dezelfde 2.500 fte, maar tegen circa € 146.000 in plaats van € 100.000.	13,4	40	65	90	Geen extra fte
Subtotaal	45	60	75	90	2.500 fte, ongewijzigd



VVD

**Operatie
Eenvoud.**

Operatie Eenvoud: minder regels, minder ambtelijke uren.

Wat wij zien. De organisatie krimpt de komende jaren met 2.500 fte, maar de regeldruk krimpt niet mee. Het aantal uitzonderingen, formulieren en vergunningstromen blijft gelijk. De leges brengen in 2027 € 111,7 miljoen op en liggen boven het G40-gemiddelde, terwijl de Kadernota tegelijk teruglopende legesinkomsten van € 13,9 miljoen meldt.

Wat het college doet. Het bezuinigt op de organisatie zonder de regels te versimpelen. In hetzelfde akkoord staat een Fonds binnenstad van € 5 tot 10 miljoen en een paar regels verderop een nieuwe vergunningplicht binnenstad van € 1,8 miljoen per jaar. Met de ene hand subsidie, met de andere hand een formulier.

Het alternatief vanuit de VVD.

- ▶ Wij lichten het gemeentelijke regel-, vergunning- en aanvraagbestand door op wat geschrappt, samengevoegd, vereenvoudigd of geautomatiseerd kan worden. Hiermee realiseren we een efficiëntieslag: minder overhead maakt leges kostendekkender en snellere vergunningverlening levert extra baten op, onder meer via precario voor terrasexploitanten.
- ▶ Uitgangspunt: uitzonderingen op regels worden geschrappt, tenzij er een wettelijke noodzaak is. We willen dat ondernemers met duidelijkheid en zekerheid kunnen groeien in de stad.
- ▶ Een kleinere organisatie met dezelfde regeldruk loopt vast en gaat langere doorlooptijden opleveren. Door de reductie te koppelen aan minder regels, snijdt het mes aan twee kanten: minder ergernis voor Amsterdammers en ondernemers, en duizenden ambtelijke uren minder werk.
- ▶ De reeks loopt daarom op: de doorlichting start in 2027, de opbrengst komt naarmate de tranches worden doorgevoerd. Wij beloven geen opbrengst die er in het eerste jaar nog niet kan zijn.
- ▶ Wij koppelen de personeelsreductie aan minder regels: op een apparaat van ruim 2,3 miljard vragen 1,5 procent, oplopend over 4 jaar omdat een doorlichting tijd kost.

Tabel 9: Operatie Eenvoud (x € 1 miljoen)

Operatie Eenvoud	2027	2028	2029	2030
Operatie Eenvoud: minder regels, minder uitzonderingen, minder ambtelijke uren	10	15	25	35
Subtotaal	10	15	25	35



VVD

**Beleid en
subsidies.**

Beleid en subsidies: de stofkam erdoor.

Wat wij zien. Het subsidieoverzicht 2027 telt € 946,1 miljoen: € 177,0 miljoen op instellingsnaam, € 751,0 miljoen via regelingen en € 18,1 miljoen overig. Daarnaast houdt de gemeente centraal een stelpost nominaal van structureel € 539 miljoen aan om de hele begroting te compenseren voor loon- en prijsstijgingen. En er zijn talloze intensiveringen op terreinen die geen gemeentelijke kerntaak zijn.

Wat het college doet. Het intensificeert op democratisering en burgerberaden, gratis OV, Community Wealth Building, digitale autonomie en mensenrechteninzet, terwijl de kerntaken achterblijven.

Het alternatief vanuit de VVD.

- ▶ Een geleidelijke taakstelling van 7 procent op de subsidies. Dat is € 66,2 miljoen; in 2027 rekenen wij met € 60 miljoen omdat een deel van de budgetten al is toegerekend. Wij willen bovendien dat elke subsidie weer strikt aan het subsidiekader wordt getoetst. De stofkam betekent niet zomaar schrappen: het is de vraag of elke euro nog doet waarvoor hij is bedoeld.
- ▶ Nominale compensatie verdelen wij niet gelijk. Lonen en uitvoeringsbudgetten indexeren wij volledig, beleidsbudgetten niet. Die worden dan elk jaar reëel kleiner zonder dat er een apart besluit nodig is. Zo landt de inflatiecorrectie op straat en niet op het stadhuis.
- ▶ Wij schrappen wat geen kerntaak is: democratisering en burgerberaden, buurtbudgetten, Community Wealth Building, gemeentelijk buitenlandbeleid, broedplaatsen en voedselstrategie en buurtmedia als ook digitale autonomie. Het programma ongedocumenteerden halveren we, waar de focus ligt op het niet langer opvangen van uitgeprocedeerde asielzoekers. En de uitbreiding van gratis OV gaat niet door: dat komt ook terecht bij jongeren die het niet nodig hebben, terwijl gerichte armoederegelingen per euro meer opleveren.
- ▶ En wat wij expliciet niet aanraken, zodat daar in het debat geen misverstand over bestaat: de grote culturele instellingen, de nachtopvang voor dak- en thuislozen, de bestrijding van discriminatie en antisemitisme in Amsterdam, en de AI-agenda en Digitale stad. Daar zijn wij trots op, of het is een kerntaak.

Tabel 10: Beleid en subsidies (x € 1 miljoen)

Beleid en subsidies	2027	2028	2029	2030
Stofkam door subsidies: geleidelijke taakstelling 7%	60	66	66	66
Geen nominale compensatie beleidsbudgetten	15	15	15	15
Schrappen uitbreiding gratis OV	-	20	20	20
Schrappen democratiseringsprojecten (inclusief buurtbudgetten)	1	1	1	1
Schrappen Community Wealth Building	5,6	5,6	5,6	5,6
Schrappen gem. buitenlandbeleid en mensenrechteninzet	1	0,6	0,6	0,6
Schrappen broedplaatsen, voedselstrategie en buurtmedia	3,6	3,6	4,6	4,6
Schrappen digitale autonomie	3	3	3	3
Halveren programma ongedocumenteerden	4,45	4,45	4,45	4,45
Terugdraaien halvering riviercruises	2,1	2,1	2,1	2,1
Subtotaal	95,75	121,35	122,35	122,35



**De balans op
orde.**

Bezittingen en schuld: de balans op orde.

Wat wij zien. De schuld loopt op naar € 10,9 miljard in 2030 en de rentelast van € 82 miljoen in 2018 via € 105 miljoen in 2025 naar € 293 miljoen in 2030. Dat is bijna twee keer het hele budget voor straatreiniging, elk jaar, aan rente. De solvabiliteit daalt van 42 naar 40 procent, de netto schuldquote loopt op van 72 naar 87 procent, en de algemene reserve komt pas in 2030 op de norm van 5 procent die de raad zelf heeft vastgesteld.

Wat het college doet. Het kondigt een bestuursopdracht aan om binnen de investeringsportefeuille te bezuinigen, met als doel te voorkomen dat de netto schuldquote na deze periode boven de 110 procent uitkomt. Dus: het probleem is erkend maar de aanpak begint later.

Het alternatief vanuit de VVD.

- ▶ Wij vragen het college de bezuiniging op de investeringsportefeuille niet naar de volgende bestuursperiode te schuiven maar er nu mee te beginnen. Wij boeken daarvoor in deze begroting geen opbrengst in: eerst moet helder zijn welke projecten het betreft, daarna komt het bedrag.
- ▶ Gefaseerde verkoop van niet-strategisch gemeentelijk vastgoed: panden die de gemeente niet zelf gebruikt, inclusief de panden onder leegstandsbeheer. Gemeentelijk vastgoed dat niemand gebruikt, is dood kapitaal. In 2030 ligt de opbrengst lager omdat de voorraad dan grotendeels is afgebouwd. Eveneens verkopen we over een periode van vier jaar alle gemeentelijke parkeergarages, waar bij verkoop duidelijke regels worden gesteld over houdbare parkeertarieven. De verkoopopbrengsten overbruggen de aanloopjaren terwijl de organisatieverandering op gang komt. Vanaf 2030 is de begroting sluitend zonder enige incidentele opbrengst.
- ▶ Ons overschot gaat naar aflossing, niet naar nieuwe plannen. Dat levert direct rentebesparing op, gerekend met 3,5 procent voor nieuw aan te trekken leningen: wat wij in een jaar aflossen, drukt vanaf het jaar daarna de rentelast. Zo werkt de alternatieve begroting elk jaar iets verder voor zichzelf.
- ▶ Elke euro rente is een euro die niet naar een veegploeg of een handhaver gaat. Een gemeente die haar balans laat verslechteren, verkleint haar eigen toekomstige keuzeruimte en schuift de rekening door naar de toekomstige generatie Amsterdammers.

Tabel 11: Bezittingen en schuld (x € 1 miljoen)

Bezittingen en schuld	2027	2028	2029	2030
Verkoop gemeentelijke parkeergarages	40	40	40	40
Gefaseerde verkoop niet-strategisch gem. vastgoed	20	20	20	15
Minder rentelasten door aflossing schuld (gerekend met 3,5%)	-	0,07	1,47	3,22
Subtotaal	60	60,07	61,47	58,22



VVD

**Financiële
paragraaf.**

Financiële paragraaf.

Elke euro kan maar één keer worden uitgegeven. Deze tegenbegroting is voor alle vier de jaren sluitend en houdt elk jaar geld over. Dat overschot gaat naar het aflossen van schuld en naar de algemene reserve, zodat de rentelast van € 293 miljoen in 2030 niet verder oploopt.

Ombuigingen en opbrengsten.

Tabel 12: Ombuigingen en opbrengsten (x € 1 miljoen)

Ombuigingen en opbrengsten	2027	2028	2029	2030
Versnellen Organisatieverandering 2030	45	60	75	90
Afbouwen externe inhuur	20	25	30	30
Operatie Eenvoud: minder regels, minder uitzonderingen, minder ambtelijke uren	10	15	25	35
Verzuimaanpak naar sectorgemiddelde (van 9,1% naar 7,1%)	10	20	30	30
Geen nominale compensatie beleidsbudgetten	15	15	15	15
Stofkam door subsidies: geleidelijke taakstelling 7%	60	66	66	66
Schrappen uitbreiding gratis OV	-	20	20	20
Schrappen democratiseringsprojecten (inclusief buurtbudgetten)	1	1	1	1
Schrappen Community Wealth Building	5,6	5,6	5,6	5,6
Schrappen gem. buitenlandbeleid en mensenrechteninzet	1	0,6	0,6	0,6
Schrappen broedplaatsen, voedselstrategie en buurtmedia	3,6	3,6	4,6	4,6
Schrappen digitale autonomie	3	3	3	3
Halveren programma ongedocumenteerden	4,45	4,45	4,45	4,45
Terugdraaien halvering riviercruises	2,1	2,1	2,1	2,1
Verkoop gemeentelijke parkeergarages	40	40	40	40
Gefaseerde verkoop niet-strategisch gem. vastgoed	20	20	20	15
Kwijtschelding afvalstoffenheffing via de armoedemiddelen*	20,5	20,5	20,5	20,5
Minder rentelasten door aflossing schuld (gerekend met 3,5%)	-	0,07	1,47	3,22
TOTAAL	261,25	321,92	364,32	386,07

Uitgaven en kosten.

Tabel 13: Uitgaven en kosten (x € 1 miljoen)

Uitgaven en kosten	2027	2028	2029	2030
Wonen				
Versnellen procedures woningbouw	2	1,5	1	0,5
Erfpacht: eeuwigdurend afkopen op de voorwaarden tot 6 jan '20	10	10	10	10

Impul studentenhuysvesting	2	2	2	2
Optopfonds en VvE-loket dat doorpakt	2	2	2	2
<i>Subtotaal Wonen</i>	<i>16</i>	<i>15,5</i>	<i>15</i>	<i>14,5</i>
Veiligheid				
200 extra handhavers per 2030, inclusief opleidingskosten	5,45	10,45	15,45	20,45
Taskforce veiligheid van vrouwen en LHBTIQ+: van 6 naar 30 gespecialiseerde handhavers	1	2	3	3
Cameratoezicht uitbreiden	2,5	2,5	2,5	2,5
Meldpunt ondermijning	2	2	2	2
Ouderaanpak en voorlichting op scholen	1	1,5	2	2
Intensivering aanpak dak- en thuislozen	1	2	3	4
Repatriëring als onderdeel aanpak dakloosheid	5	5	5	5
<i>Subtotaal Veiligheid</i>	<i>17,95</i>	<i>25,45</i>	<i>32,95</i>	<i>38,95</i>
Leefomgeving en Afval				
Extra veegploegen en ophaaldiensten, treintjessysteem terug	20	20	20	20
Ondergrondse containers, hufferproof prullenbakken en 10 extra vuilniswagens	20	20	20	20
Handhavingsteam afval en camera's op afvalhotspots	3	3	3	3
Alle ondergrondse containers voorzien van een sensor + licentiekosten	3,2	0,73	0,73	0,73
Verbetering openbare ruimte in de wijken	5	15	25	35
Fietsstimuleringsplan kinderen	1	1	1	1
<i>Subtotaal Leefomgeving en Afval</i>	<i>52,2</i>	<i>59,73</i>	<i>69,73</i>	<i>79,73</i>
Ondernemerschap				
Schrappen reclamebelasting	6,1	6,3	6,5	6,8
Leges maximeren op het G40-gemiddelde	8	8	8	8
Aanspreekpunt mkb per stadsdeel en Bedrijvenambassadeur	3	3	3	3
Amsterdamse ondernemersprijs	0,5	0,5	0,5	0,5
Invoeringskosten i-criterium	-	2	2	-
Terugdraaien verhoging toeristenbelasting van 16% naar 12,5%	75	75	75	75
<i>Subtotaal Ondernemerschap</i>	<i>92,6</i>	<i>94,8</i>	<i>95</i>	<i>93,3</i>
Betaalbaarheid				
Terugdraaien verhoging parkeervergunningen	20	20	26	26
Terugdraaien verlaging korting bezoekersregeling	4,5	9	13,5	18
Verlaging afvalstoffenheffing met 10%	20	20	20	20
Kwijtschelding afvalstoffenheffing gedekt uit armoedemiddelen*	20,5	20,5	20,5	20,5
Verlaging OZB met 5% voor woningeigenaren.	15	15	15	15
<i>Subtotaal Betaalbaarheid</i>	<i>80</i>	<i>84,5</i>	<i>95</i>	<i>99,5</i>
TOTAAL	258,75	279,98	307,68	325,98

* De kwijtschelding van de afvalstoffenheffing blijft volledig bestaan, maar wordt voortaan betaald uit de armoedemiddelen. Het gaat om € 20,5 miljoen; per saldo levert dit geen besparing op. Voor minima verandert er niets.

Resultaat.

Tabel 14: Resultaat (x € 1 miljoen)

Resultaat	2027	2028	2029	2030
Ombuigingen en opbrengsten	261,25	321,92	364,32	386,07
Uitgaven	258,75	279,98	307,68	325,98
TOTAAL	2,9	42,34	57,24	60,69

Bestemming van het overschot.

Anders dan het college gebruiken wij ons overschot niet voor nieuwe plannen. Het gaat naar de schuld en de buffer.

Tabel 15: Bestemming (x € 1 miljoen)

Bestemming	2027	2028	2029	2030
Aflossing schuld	2	40	50	50
Middelen naar Algemene Reserve	0,5	1,94	6,64	10,09
TOTAAL na aflossing schulden en aanvullen reserves	0	0	0	0

► Begroting 2027.

